У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. П'ЯТНИЦЯ, 8-го ТРАВНЯ 1970 Ч. 82. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 8, 1970 No. 82. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 7 травня 1970

В АМЕРИЦІ

УРЯД ЗРОБИТЬ ДЕЯКІ ЗМІНИ в своєму проєкті про соціяльну опіку. Про це говорив дорадник президента Ніксона Деніел Патрик Мойніген на річному прийнятті Громадянської Мешканевої і Плянувальної Ради в готелі Коммодор в Ню Йорку. Мойніген сказав, що неможливо так змінити урядовий проєкт, як цього вимагає Сенатська Фінансова Комісія. Урядовий проєкт вже схвалила Палата Репрезентантів. Та Уряд в короткому часі змінить свій проєкт і перешле його до Сенату, щоб можна було ще на цій сесії Конґресу його схвалити. Сенат пропонує такі великі зміни, на опрацювання яких треба б кількох років праці.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМІНИ КОДЕКСУ ЕТИКИ, яка повинна обов'язувати членів Конґресу ЗСА, конґресменів і сенаторів. Про ці зміни заговорила окрема приватна комісія, складена з членів Правничого Товариства в Ню Йорку. Між іншим, ця комісія рекомендує, щоб члени Конґресу, які є адвокатами, не виконували адвокатської практики під час тих років, як вони працюють у Білому Домі. Коли члени Конґресу мають якінебудь акції в банках, то вони не повинні бути членами Конґресових Фінансових Комісій. В 1969 році аж 12 членів Палатної Фінансової Комісії (на всіх 35) мали паї в банках. 37 відсотків членів Конґресу в попередніх трьох роках виконували свої адвокатські професії.

ЛІКАРІ МУСІТИМУТЬ ДАВАТИ БІЛЬШЕ інформацій пацієнтам про їхні недуги. Так говорив асистент секретаря здоров'я, освіти і суспільної опіки д-р Роджер О. Еґеберґ на зборах Американського Лікарського Товариства. Досі американські лікарі займали в цій справі „клясичне" становище: якнайменше говорити пацієнтові про його недугу, бо пацієнт мав сліпо виконувати вказівки лікаря і ковтати піґулки, не знаючи, на що вони. В останній декаді американські лікарі вже дещо інформували пацієнтів про їхні недуги. Тепер надходить пора, в якій лікарі повинні докладно інформувати хворих про те, чому вони хворі і чому мають лікуватися такими й такими ліками.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ МІССІССІППІ Джан С. Стенніс нарікає на те, що Найвищий Суд ЗСА викручується від того, щоб ствердити, чи окремі школи для білих і чорних учнів в північних, східніх і західніх стейтах порушують рішення Найвищого Суду ЗСА про ліквідацію сеґреґованих шкіл, чи ні. Сенатор Стенніс домагається, щоб Найвищий Суд ЗСА вирішив цю справу негайно, як це зробив для сеґреґованих шкіл в південних стейтах. Стенніс твердить, що школи поза Півднем не можуть мати окремого привілею бути сеґреґованими тоді, коли всі школи на Півдні бусять бути об'єднані для чорних і білих школярів.

У СВІТІ

ІЗ ФРАНЦІЇ ВІДІЙШОВ тамошній американський амбасадор Сарджент Шрайвер демократ, швагер пок. президента Джана Кеннеді, щоб кандидувати на губернатора у стейті Мериленд. През. Ніксон призначив на нового амбасадора ЗСА у Франції Артура Вотсона, багатого промисловця, президента компанії АйБіЕм. Прибувши до Парижу, Вотсон заявив, що він радий, що приїхав до Франції, як її мешканець, а не тільки, як турист. Амбасадорами у Лондоні, Парижі й Римі мусять бути дуже багаті люди, які докладають зі своєї кишені до тамошніх репрезентаційних функцій.

БРИТІЙСЬКА ПАРТІЯ ПРАЦІ НАДОЛУЖУЄ втрати, що їх зазнала у доповняльних виборах в минулих роках. В недавніх виборах до міських рад в Англії і Валії Партія Праці зискала 26 місць, а консерватисти втратили 6. Соціялістичний прем'єр Гаролд Вільсон переконаний, що його партія знову виграє парляментарні вибори й він залишиться прем'єром.

СХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ВІЛЛІ СТОФ ЗАЖАДАВ, що коли він прибуде 21 травня ц. р. до Кассель в Західній Німеччині на другу з черги зустріч з канцлером Західньої Німеччини Віллі Брандтом, то мають стрінути його з усіма почестями, якими стрічається прем'єрів суверенних держав. Західня Німеччина не визнала і не хоче визнати сателітську і цілком підпорядковану Москві Східню Німеччину за рівну собі суверенну „другу Німеччину".

ГРЕЦЬКІ КОМУНІСТИ СТАРАЮТЬСЯ приєднати інших опозиціоністів теперішнього військового режиму в Греції для ідеї спільного фронту і створення спільної екзильної організації для боротьби проти уряду Ґеорґа Пападопульоса в Греції. Комунофільський професор економії Андреас Папандреу і комуністичний композитор Мікіс Теодоракіс мають стрінутися та проголосити заснування „Пангелленського фронту визволення". Вони обидва були арештовані й засуджені на довголітні в'язничні кари у Греції і обидвох їх уряд Пападопульоса звільнив під умовою, що вони не вестимуть за кордоном ворожої політичної акції.

Внаслідок демонстрацій закрито велике число коледжів та університетів

Ню Йорк. — Студенти коледжів та університетів протестували проти поширення війни на Камбоджу. Демонстрації й заворушення студентів збільшилися після того, як трагічно згинули 4 студенти Стейтового університету в Кенті, в Огайо. Внаслідок цих заворушень і демонстрацій припинили навчання в численних коледжах і університетах на довший або коротший час. Губернатор Каліфорнії Роналд Ріґен припинив навчання у всіх стейтових 19-ох коледжах і 9-ох університетах аж до понеділка 11-го травня. Пенсилвенійський Стейтовий Університет припинив працю на неозначений час. В районі Великого Ню Йорку в 15-ох коледжах припинили навчання на різні реченці: на кілька днів, на тиждень, а в деяких до кінця цього семестра. Досі є вістки, що у 80-ох коледжах припинили навчання на різні реченці. В деяких місцевостях продовжуються заворушення студентів. В стейті Іллиной губернатор змобілізував 5.000 вояків Крайової Ґвардії, які дбають про порядок в коледжах й університетах.

ЕКЗЕКУТИВА УККА ВІДБУЛА ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Ню Йорк. — Тридцять років існування, праці і розбудови життя української спільноти в З'єдинених Стейтах Америки в системі Українського Конґресового Комітету Америки буде відзначено в жовтні цього року у Филядельфії, Па. Таке рішення винесла Екзекутива УККА на своєму засіданні минулої п'ятниці, 1-го травня. В тій справі відбудуться ще спеціяльні наради представників Екзекутиви із Управою Відділу УККА у Филядельфії, щоб намітити спеціяльну програму з нагоди тієї ювілейної річниці. Засідання Екзекутиви відбулося вечером в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка. Провадив ним екзекутивний віце-президент Иосип Лисогір, секретарював Ігнат Білинський. По відчитанні і прийнятті протоколу з попереднього засідання, що відбулося 8-го квітня 1970 року, приступлено до денного порядку.

Першим подав інформацію д-р Володимир Ґалан про свою поїздку до Юґославії, яку він відбув починаючи з дня 20-го квітня. По приїзді до Юґославії відбув наради з Архиєпископом Гавриїлом Букатком, який подивляв жертвенність нашої громади і передав щиру подяку всім жертводавцям з Америки. Він заявив, що всі грошові посилки, які він отримав, підуть на відбудову церков.

Д-р Ґалан відвідав американську амбасаду в Беоґраді, як також ряд юґославських офіційних установ, передусім Червоний Хрест. В міській управі Баня Луки відбулася нарада, в якій взяв участь, крім посадника міста та різних урядовців, також д-р Володимир Ґалан. На нараді ствердженo, що всі пакунки, які були вислані через ЗУАДК, прийшли в належному порядку і були розділені по парохіям. Міська Управа згодилась віддати приміщення для урядування представника ЗУАДК, яким буде п-і Оксана Дучемінська. Згідно з опінією, яку висловили всі присутні на засіданні юґославські чинники, тепер вже не потрібна допомога в одязі, а потрібно грошей на побудову шкільних будинків у селах Дев'ятина і Лішня та культурно - освітнього осередку у Прнявoрі. Всі ці місцевості мають більшість українського населення.

Тому, що в магазинах ЗУАДК ще є багато зібраних речей, д-р Ґалан вже увійшов в контакт з Бразилійською амбасадою у Вашинґтоні, щоб ці речі переслати для бідних українських родин в Бразилії. Д-р Ґалан згадав, що 20 квітня ц.р. відвідав Канцелярію УККА о. Петро Вальцар з Бразилії, який поінформував про життя і працю в тій далекій країні. Українського населення є під сьогоднішню пору в Бразилії біля 120.000 осіб. З огляду на часті зміни грошей, населення є бідне і потребує помочі. Отець Бальцар мав зі собою виготовлені списки потребуючих родин, які передав до диспозиції ЗУАДК, який робить старання допомогти цим родинам.

Другим звітодавцем на засіданню був проф. д-р Едвард Жарський. Він поінформував Екзекутиву про Другий З'їзд Крайової Виховно-Освітньої Ради, що відбувся 18-го квітня у Филядельфії. У З'їзді взяло участь 39 делеґатів від двадцяти українських центральних організацій, заінтересованих у вихованні і навчанні молодшого покоління. З'їзд намітив виховні координаційні дії на найближчі роки. Активну участь в нарадах взяли члени Пласту і СУМА. Вибрано нову Управу Крайової Виховно-Освітньої Ради, що її очолив проф. д-р Е. Жарський, а до якої увійшли представники від виховно-освітніх організацій ЗСА. З'їзд устійнив назву на: „Координаційна Виховно-Освітня Рада в ЗСА". Останнє число „Конґресових Вістей" за квітень 1970 року, яке появилося за редакцією звітодавця, присвячене виховній праці по Відділах УККА, бо, згідно з постановою Десятого Конґресу, найважливішою справою під сучасну пору є виховання нашого молодого покоління.

Черговим звітодавцем був директор Канцелярії мґр І. Базарко. Він поінформував, що УККА в річницю відзначування Леніна, як „гуманіста", видав у квітні цього року важливу публікацію англійською мовою під назвою: „Ленін — організатор комуністичного терору і народовбивства". Цю публікацію вислано до ЮНЕСКО Комісії Прав Людини, всім державним Місіям при Об'єднаних Націях, амбасадам у Вашинґтоні і важливій американській пресі. Вислано його також сенаторам і конґресменам. Цей меморандум переслано всім нашим Відділам і центральним організаціям. Ми сподіємося ,що бодай в малій мірі ми спричинилися до правдивої інформації англомовного світу про Леніна.

В останніх днях квітня Канцелярія УККА розіслала Обіжний Лист до Відділів в справі збірки Національного Датку на 1970 рік. В Обіжнику підкреслено, що, згідно з ухвалою Десятого Конґре-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ніксон зарядив слідство в справі трагедії в Кенті, конферує зі студентами з Огайо

Вашинґтон. — Президент Ніксон зарядив слідство в справі застрілення 4-ох студентів Стейтового Кентського Університету. Він прийняв в Білому Домі 6-ох студентів Кентського Університету, які на власну руку прибули до столиці. Ці студенти після одногодинної конференції з Президентом відбули в Білому Домі пресову конференцію, на якій заявили, що виїхали до Вашинґтону з власної ініціятиви, не маючи надії бачити Президента. Ці всі студенти заявили, що вони підтримують плян, щоб ЗСА відкликали свої збройні сили з В'єтнаму. Та вони сказали журналістам, що війна у В'єтнамі та її поширення на Камбоджу не є єдиною причиною студентських заворушень і демонстрацій. Казали ці студенти з Огайо, що немає співпраці університетських властей зі студентами, і також немає контактів між студентами і Федеральним Урядом. Про це саме написав Президентові листа секретар внутрішніх справ Волтер Дж. Гіккел, закидаючи Урядові те, що він зовсім не цікавиться справою молоді, і що віце-президент Еґню однобічно дивиться на змагання студентської молоді, чим спричиняє її оґірчення та відчуження від Уряду. Гіккел вказував, що така „молодь", як Петрік Генрі, Томас Джефферсон і Джеймс Монро відограла велику ролю в Американській Революції. Президент Ніксон, нарікає Гіккель, не звертає уваги на поради членів свого кабінету, а віце-президент Еґню своїми промовами неприхильно настроює молодь до Уряду.

В Уряді нема розбіжностей думок щодо інтервенції у Камбоджі

Вашинґтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд рішуче заперечив газетним поголоскам, наче б в Уряді були якісь розбіжності щодо збройної інтервенції на території Камбоджі. Лерд ствердив, що саме він доповідав про ситуацію у прикордонні Камбоджі й Південного В'єтнаму і цілком солідаризувався з пляном, щоб зліквідувати комуністичні бази на території Камбоджі. Мелвін Лерд заявив теж, що Америка не дасть вплутати себе у затяжну воєнну кампанію на терені Камбоджі й відкличе відтіль свої війська „хоч би навіть Північний В'єтнам мав залити цілу Камбоджу". Секретар оборони потвердив ще раз, що ціллю воєнної кампанії Південного В'єтнаму і Америки на терені Камбоджі є тільки знищити тамошні комуністичні бази, склади й укріплені позиції ще перед дощевим сезоном: коли це станеться, то комуністи не зможуть відбудувати свого „безпечного схоронища" в Камбоджі впродовж найменше шістьох місяців.

Тим часом у Камбоджі продовжується похід американських і південно-в'єтнамських військ в чотирьох різних напрямках. З південного відтинку, після закінчення запланованої місії, Південний В'єтнам відтягнув своїх 6,000 вояків. В обширі так званого „Папужиного Дзюба" згинуло коло 1.000 комуністів. Так само багато комуністів згинуло на інших відтинках. Південно - в'єтнамські втрати вбитих — 66, а американські — 29. не рахуючи ранених. Знайдено і знищено великі склади зброї, амуніції, харчів і медикаментів.

Комуністичний Китай, Північний В'єтнам і Північна Корея зірвали дипломатичні зв'язки з теперішнім урядом Камбоджі. Припускають, що коли СССР проголосить зірвання цих взаємин, то його слідами підуть всі сателітські держави, які мають в Пномпеню свої амбасади чи дипломатичні місії. Зате Камбоджа і Південний В'єтнам рішили нав'язати дипломатичні зв'язки, після того, як Камбоджа відкличе визнання підпільного комуністичного „уряду" в Південному В'єтнамі, що його визнав був Нородом Сіганук.

Америка, мабуть, доставить Ізраїлеві додаткові бойові літаки

Вашинґтон. — З урядових кіл інформують, що президент Ніксон і його найближчі дорадники обмірковують тепер ситуацію, яка створилась на Близькому Сході у зв'язку з виявленням, що совєтські летуни перебрали на себе охорону Єгипту, поруч із совєтськими залогами на становищах протилетунських ракет „САМ-3". Американський амбасадор в Москві Джекоб Бім просив совєтський уряд з'ясувати ролю СССР у військовій обороні Єгипту. Совєтський віцеміністер закордонних справ Серґей Віноградов відповів в кілька днів після запиту Біма, що Совєти приділили своїх „військових дорадників" до єгипетської армії, себто сказав тільки те саме, що публічно проголосив совєтський прем'єр Косиґін на своїй пресовій конференції три дні тому. Американський Уряд уважає, що така відповідь Совєтів незадовільна і що вона потверджує острах, що Совєти порушили існуючу військову рівновагу сил на Близькому Сході в користь арабів. Тому не є виключене, що ЗСА прихильно поладнають давню просьбу Ізраїлю — продати йому дальших 25 суперсонічних джетів типу „Фантом" і 100 джетів типу „Скайгок". Єгипетський президент Нассер загрозив „далекойдучими консеквенціями", якщо ЗСА вишлють нові літаки Ізраїлеві, недвозначно погрожуючи ліквідацією американських нафтових концесій на Близькому Сході. Нассер вислав своїх спеціяльних делеґатів до всіх арабських країн у зв'язку з можливістю, що Ізраїль дістане від Америки нові літаки.

Комуністи збойкотували засідання Паризької конференції про В'єтнам

Париж. — Делеґати Північного В'єтнаму й В'єтконґу збойкутували 66-те з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам, яке мало відбутися в середу 6-го травня ц.р., подавши за причину — чотириденне бомбардування Північного В'єтнаму. Речник північно-в'єтнамської делеґації Нґуєн Тань Ле заявив, що якщо буде продовжуватись те бомбардування, то Північний В'єтнам виступить зовсім з Паризької конференції, бо, мовляв, це зламання передумови, за якою рішено покликати до життя Паризьку конференцію. Голова американської делеґації Філіп Габіб заперечив, наче б американське летунство відновило бомбардування Північного В'єтнаму: воно переводить стежні лети ,як це було згори заповіджено і на що Північний В'єтнам погодився був, а бомбардування прикордонної смуги зараз на північ від демаркаційної лінії за 19-тою паралелею було „охоронним засобом" внаслідку обстрілювання американських літаків північно-в'єтнамськими батеріями та зосереджування у тій смузі військ і зброї, щоб перекинути їх до Південного В'єтнаму. Північно-в'єтнамська делеґація запропонувала відбути найближче засідання 14 травня, але узалежнила свою приявність від припинення бомбардування.

Тефт виграв правибори, Фіґен програв, а Воллес на другому місці

Колюмбус, Огайо. — В правиборах за номінацію на кандидата на федерального сенатора переміг конґресмен Роберт Тефт, молодший , губернатора стейту Огайо Джеймса А. Ровдеса більшістю 3.165 голосів. Тефт у листопадових виборах змагатиметься з бизнесменом адвокатом Говардом М. Меценбавмом — ліберальним демократом, який у правиборах переміг астронавта Джана Г. Глена більшістю 12,446 голосів. Відомий конґресмен демократ, оборонець поневолених Москвою народів. Майкел А. Фіґен програв правибори в користь президента Міської Ради в Клівленді Джеймса В. Стентона. В Алабамі відбувалися правибори для вибору кандидата демократа на пост губернатора. У правиборах сталася несподіванка, бо не переміг колишній губернатор і кандидат на президента Дж. С. Воллес. Ці правибори будуть повторені, бо ніхто з кандидатів не дістав потрібної більшости. Противник Воллеса, теперішній губернатор Алберт П. Брустер дістав 386,344 голосів, а Воллес — 369,084. Брустер назвав вислід правиборів „чудом" 20-го віку, тому, що він дістав більше голосів, як Воллес.

Д-р А. Фіґоль інформує про цілі Пласту в збереженні національної ідентичности українців у діяспорі

Під час відвідин в Головній Канцелярії УНС. Сидять (зліва): гол. предсідник Иосип Лисогір, д-р Атанас Фіґоль, мґр. Олександер Луцький. Стоять (зліва): гол. касир дир. Петро Пуцило, заступник гол. предсідника Володимир Сохан і гол. секретар д-р Ярослав Падох.

В середу 6 травня ц.р. Головну Канцелярію УНСоюзу та редакцію „Свободи" відвідав відомий громадський і пластовий діяч д-р Атанас Фіґоль, голова Головної Комісії Пластового Конґресу Другого, що має відбутися з початком вересня ц.р. у Торонті, разом з керівником Пластової Пресової Служби цього ж Конґресу та 5-го Збору Конференції Українських Пластових Організацій і редактором пластової сторінки „Скоб" в щоденнику „Америка" мґром Олександром Луцьким. Під час своїх відвідин в Головній Канцелярії УНС і спільного обіду з членами Головного Екзекутивного Уряду УНС і потім в розмові з членами Редакції „Свободи" д-р А. Фіґоль поінформував про цілі й завдання Пластового Конґресу Другого і про свою працю, що її проводить він й інші члени Пластового Проводу для його підготови. Підкресливши, що перша сесія Пластового Конґресу Другого відбулася в Олбані у ЗСА в 1966 році, на один рік перед Світовим Конґресом Вільних Українців, і нав'язуючи до ідей та вирішень СКВУ, д-р А. Фіґоль з'ясував, що головним питанням, перед яким стоїть сьогодні український Пласт і в дальшому також уся українська спільнота у вільному світі є збереження національної ідентичности українців у діяспорі. Цій темі д-р А. Фіґоль присвячує свої доповіді, з якими виступав і виступає під час своїх поїздок по пластових осередках Канади і ЗСА, і вона буде також головною проблемою Пластового Конґресу Другого. З'ясувавши цілі і конкретні завдання Пласту в цьому напрямку, і пригадавши велику ролю, яку виконала щодо цього вже перша сесія ПКД 1966 року і

(Закінчення на стор. 3-ій)

Українці Клівленду засудили злочини Леніна

Клівленд, Огайо. — (Т.Б.) У зв'язку із 100-літтям з дня народження Леніна, якого ЮНЕСКО намагається представити світові, як „гуманіста", українці Клівленду, зібравшись громадно на протестному Громадському Вічу 3 травня 1970, засудили усякі підступні спроби й намагання лівих елементів у вільному світі, вибілювати злочини цього архітекта тюрми народів, що їй на ім'я СССР. Добре опрацьовану доповідь на тему „Ленін — геніяльний злочинець", виголосила містоголова Головної Управи ССЧСУ й голова централі Об'єднання Жінок ООЧСУ, мґр. Уляна Целевич. Після цієї доповіді, що її учасники віча прийняли оваціями, відбулась жвава виміна думок. Доповідачка вичерпно й цікаво відповідала на питання дискутантів, доповнюючи свої ствердження різними статистичними й документальними даними. Зборами проводив голова 3-го Відділу ООЧСУ в Клівленді, Мирослав Гейниш, секретарював Олександер Блашків. Учасники протестного Громадського Віча прийняли резолюції, що їх підготовив і відчитав член управи Відділу ООЧСУ й довголітній керівник радіомовлень Українського Визвольного Фронту в Клівленді, Ст. Зорій. З форуму цього протестного віча вислано телеграму секретареві Об'єднаних Націй, У Тантові, в якій засудилось „святкування", що їх проводить ЮНЕСКО в сторіччя Леніна. До ЮНЕСКО вислано окремого листа. Громадське Віче, яке відбулось тут з ініціятиви 33-го Відділу ООЧСУ, було підготоване й переведене Організаціями Українського Визвольного Фронту Клівленду. Воно відбулось під гаслом: „Рік Шухевича проти року Леніна", а в листах, що їх розіслано міжнародним політичним чинникам, говориться: „У двадцятиліття геройської смерти на полі бою ґен. Шухевич - Чупринка Головного Командира легендарної УПА, що виповіла війну ленінській брехні й кровожадній московській імперії, апелюємо до проводів націй вільного світу скріпити спільний фронт боротьби за розчленування СССР на вільні й незалежні держави й таким чином закріпити правдивий і тривалий мир у світі".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЗУСТРІЧ ПІДГАЄЧАН МИШИҐЕНУ

Дітройт, Миш. (В.П.) — Окружна Зустріч Підгаєчан Мишиґену та південного Онтеріо відбудеться у суботу, 30-го травня 1970, о 7-ій веч. у залях Українського Американського Осередку при вул. Карпентер у Дітройті (Схід). Зустріч проходитиме в рямцях підготови Загального З'зду Підгаєчан(що від будеться в Торонті, Канада. Зустріч Підгаєчан у Дітройті підготовляє Окружний Комітет, що його головою є Мирон Воронович, секретарем Филимон Фурда.

ФОРТЕПІЯНОВИЙ РЕСИТАЛЬ МАРІЇ ЦІСИК

Ню Йорк. — Цієї суботи 9-го травня, в залі Українського Інституту Америки при 79-й вул. і 5-й евню, відбудеться о 6-й г. вечора фортепіяновий реситаль відомої молодої піяністки Марії Цісик, випускниці славетної вищої музичної школи Джуліярд, а тепер викладача музики. Марія Цісик для цього реситалю вибрала твори західньоевропейських композиторів: Баха, Брамса, Шопена, Ліста та ін. Цей виступ молодої піяністки спонзорує Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку,

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Жертви гістерії

У минулий понеділок 4 травня ц. р. під час студентських заворушень на терені Кент-стейтового університету, в місті тієї самої назви в Огайо, викликане військо Крайової Гвардії стріляло на демонстрантів, при чому четверо студентів, між ними дві дівчини, всі у віці 19 і 20 років, згинули, троє у критичному стані в шпиталі й кілька інших легше поранені. Ця трагічна подія потрясла американським громадянством і, очевидно, спричинилася до ще більшого розпалення пристрастей, які бушують в масах американського студентства. Керівні федеральні, стейтові і військові чинники стараються тепер розглянути безпосередні причини тієї жалюгідної події. Президент Ніксон зразу увійшов вглиб проблеми, заявивши, що „коли непогоджування вироджується в насильство, то воно запрошує трагедію". „НЙ Таймс" поспішився затаврувати Президента за цю заяву, бо, мовляв, він скидає нею вину на студентів, коли насправді завинили губернатор стейту Огайо і командувач тамошньої Крайової Гвардії своїми нібито підбурливими заявами. Насправді вони таврували авантури в тому стейтовому університеті, серед яких спалено й один будинок, і перестерігали студентів проти насильницьких дій. Чейже „Студенти за демократичне суспільство" і „чорні пантери" раз-у-раз закликають студентів до „революції".

Уже наведені вище коментарі доказують, що не можна тієї події розглядати односторонньо — не можна скидати вину виключно на студентів, ані виключно на вояків. Не можна також відмежовувати її від цілого тла, на якому розігралась та подія, від загальної атмосфери гістерії, яка огорнула студентів, і від загальної атмосфери непевности, яка почала тяжіти над усім життям в Америці внаслідок захитання основної бази американської демократичної системи: вільно кожному непогоджуватися, вільно кожному протестувати, але — тільки в леґальних межах, з пошануванням законів. Нема ніякого сумніву, що протиосінні настрої в америкаському суспільстві, зокрема серед студентської молоді, використали комуністи й анархісти для під'юджування студентів до нагальних, насильницьких виступів. Коли заява президента Ніксона, що він, задля безпеки стаціонованих у Південному В'єтнамі американських вояків, висилає обмежене число вояків на обмежений час до Камбоджі, коли те рішення Президента, продиктоване виключно аргументами військової доцільности, породило гістеричну реакцію серед десятків тисяч студентів, то це безумовно ненормальне явище. Це жалюгідний факт, коли тисячі студентів — у Кентському університеті є їх майже 24.000 — оточують присланий для скріплення місцевої поліції відділ війська і обкидують його камінням. Можна вірити одному старшині, який виправдував вояків, що в тій ситуації, опинившись серед ворожо наставленої маси студентів, молоді і недосвідчені члени Крайової Гвардії впали в паніку, вважаючи, що їхнє життя загрожене. У Крайовій Гвардії служать такі самі юнаки, як і їх ровесники в університетах. Вони так само не мають ще життьового досвіду і так само не доросли ще до кожної критичної ситуації, в якій опиняються. Газети мають рацію, що треба докладно втовкмачувати членам Крайової Гвардії, яких висилається на терен збунтованих кемпусів, як вони мають поводитися: зберігати максимум холоднокровности, не давати себе виводити з рівноваги провокаторам, яким власне й залежить на пролиті крови, не стріляти без виразної команди старшин. Мають рацію батьки вбитих студентів, що спершу треба було обливати ворохобників холодною водою з бочок пожежної сторожі, розпорошувати слізними бомбами, врешті стріляти понад їх головами й перестерігати проти дальших провокацій.

Було б дуже сумно, коли б уряд будь-котрої великої держави формував свою політику під диктатом студентів. Ніксон став зразу на становищі, що Уряд взагалі не буде втручатись до відносин в університетах і кемпусах, бо це — відповідальність університетських властей, даних міст і стейтів. На превеликий жаль, подекуди самі професори, декани й ректори спричиняються до зросту студентської гістерії, висилаючи до Вашингтону й друкуючи свої суто політичні протести, виголошуючи демагогічні промови й заяви. Трагічна подія в Кенті повинна спам'ятати всіх тих, які безпосередньо і посередньо сприяють гістерії — як серед демонстрантів, так і серед тих, що повинні дбати про вдержання демонстрацій у законних рямках. Мабуть немає в Америці людини, яка не відчувала б глибокого жалю за втрачене життя двох юнаків і двоє юначок у Кенті та з глибини душі не співчувала б їх родинам.

В. Ткач

ЧИ ЗАХІД ПРОГРАЄ „КИТАЙСЬКУ КАРТУ"?

Перш ніж писати на зазначену в заголовку цієї статті тему, треба було б вияснити, чи взагалі для Заходу існує „китайська карта". Чи Захід може чогось сподіватися від „лявірування" поміж СССР і червоним Китаєм і які пляни в світовій політиці мають ці дві комуністичні потуги?

Відповісти на це останнє питання дуже тяжко, бо тоталітарні держави заслонюють глибокою таємницею не тільки свої плянування на дальшу мету, але й тактичні потягнення в біжучій політиці. Так само тоталітарні держави мають спроможність раптово міняти свою політику в діяметрально протилежному до попереднього напрямку. Наприклад, Гітлер міг заскочити світ відомою угодою Ріббентроп-Молотов, а за неповних два роки по тому розпочати зненацька війну з СССР. На такі раптовні зміни не можуть собі дозволити держави з демократичним устроєм — не тільки тому, що це не відповідає духові й стилеві ведення політики, але й тому, що вони не в стані доконати далекойдучих політичних змін без відповідного приготування до цього т. зв. громадської опінії.

Назагал треба ствердити, що політика як СССР, так і червоного Китаю — не щодо їх конечних цілей, які відомі і які змагають до повалення „капіталістичного імперіялізму, але щодо їх можливих чергових потягнень тактичного характеру — це загадка для західньодемократичного світу. Але відносно Москви і Пейпінґу можна з певністю твердити, що там уся політика провадиться на підставі докладного плянування з завжди визначеною кінцевою метою: повалення світу західньої демократії. При чому ці плянування відбуваються з увагою на різні непередбачені можливості й обставини, які кожночасно випливають з міжнародної ситуації, отже на різні ситуації передбачаються і різні програми дії.

Коли ж ідеться про політику західньодемократичних держав на чолі з ЗСА, то складається враження, що тут або немає жадного плянування або воно дуже поверховне, що обумовлюється браком виразно окресленої кінцевої мети. Якщо для СССР і комуністичного Китаю повалення „капіталістичного імперіялізму" — це цілком виразна і незмінна мета, то для Заходу (що, до речі, бере тепер участь у вшануванні Леніна, для якого „мирна коексистенція" була лише одним із засобів осягнення кінцевої мети — підбиття всього світу) свобода і право на самовизначення й незалежність для всіх народів світу — це тільки більш чи менш платонічне гасло, щоб демонструвати своє шляхетне ідеологічне наставлення /в пертрактаціях з представниками Сходу, які глузують з усяких шляхетних ідей і керуються тільки міркуваннями брутальної сили.

І тому Захід провадить свою політику, так би мовити, від випадку до випадку, в залежності від того, що йому „засервує" противна сторона, отже, перебуваючи ввесь час не в офензиві, а в дефензиві. До того ж треба додати неодностайність політики Заходу: не зважаючи на існування НАТО, поміж з а х і дньодемократичними партнерами спостерігаємо великі розбіжності. І ще одне: Захід, наче загіпнотизований можливостями п о л і тики „мирного с п івіснування", сподівається, що ця політика спричиниться до „демократизації" режиму в СССР, що уможливило б нормалізацію стосунків або й цілковите з ним замирення.

Можливо, що політика Заходу має поважні підстави не покладати великих надій на унормування своїх відносин з червоним Китаєм. Комуністичний режим в цій країні відкидає бо всяку „коекзистенцію" з капіталістичним світом і має нібито більш агресивну настанову, ніж СССР. Проте, у своїх розважаннях політика Заходу повинна брати до уваги два моменти: Поперше, що Китай покищо ще значно слабіший за СССР, а значить і менш небезпечний. Подруге існування совєтсько - китайського конфлікту — і в площині ідеологічній, і в площині державно - територіяльній. Совєтсько - китайський конфлікт, що після збройних сутичок на річці Уссурі в березні 1969 р. прибрав дуже гострих форм, готовий був, на думку багатьох коментаторів, цілковито змінити рівновагу сил у міжнародному світі. Чи Захід використав належно або чи міг використати нову ситуацію?

Сутички на річці Уссурі сталися саме в той час, коли агресивний тон Москви супроти Заходу, після окупації Чехо - Словаччини, дійшов свого найвищого ступеня. Але після того настає раптова зміна: совєтські представники знову заговорили про мир і запропонували відбути европейську к о н ференцію безпеки. Ясним було, що така раптова зміна походила виключно з бажання мати вільну руку на Далекому Сході: як тввердять знавці військоввої справи, число совєтських дивізій на китайському кордоні після сутичок на Уссурі щонайменше подвоїлося. Але, не зважаючи на цю очевидність причини соввєтського поступовання, Захід поквапливо йде на пропозиції Москви. І робить це без огляду на те, що Москвва властиво ні на крок не поступається від своїх давніх жадань: вона хоче досягти якогось домовлення про безпеку в Европі ціною усунення всіх чи хоч частини американських військ з європейського к о нтиненту. Яка ж це безпека?!

Така постава Заходу не могла вплинути на становище Китаю. Якщо Захід готується на випадок совітсько-китайської війни не тільки дотримуватися невтралітету, але й може допомагати Москві своїми індустрійними

(Закінчення на стор. 4-ій)

„СВОБОДА І МАНІПУЛЯЦІЯ В ЦЕРКВІ"

(2)

Опис цієї подорожі займає 20 сторінок машинописного друку. У цьому звідомленні знайдете все: іменування Префекта Конґреґації для Східніх Церков „особливим посланцем" св. Отця на святкування десятиріччя Філядельфійської Митрополії, при чому цитується повний текст цього іменування за „Оссерваторе Романо"; імена й прізвища з усіми титулами і церковними достоїнствами супутників Кардинала і всіх тих більших і менших гонораціорів, з якими кардинал зустрічався та розмовляв. У звідомленні змальовано „зворушливі" прощання і привітання з персоналом Конґреґації та особами, що супроводили чи вітали Папського Посланця; названо всі летунські лінії і типи літаків, якими користувався почет кардинала; описано вид міст з літаків і з автомашин; не забуто про спільні фотографії; занотовано кожну зустріч і кожну розмову, з точним поданням часу їх тривання; подано описи чудових красвидів Пенсилвенії; неначе за повідомленнями метеорологічних станцій змальовано погоду й температуру кожного дня; особливе місце в звідомленні займають описи сніданків, обідів, вечер і бенкетів з названням готелів, де все те відбувалося. Правда, згадано також церкви, що їх відвідано; не поминено промов з заявами радости, відданости і слухняности; є навіть згадки про принагідні промови при чарці під час прийнять та бенкетів і т. д.

Сучасна християнська людина, що живе пульсуючим життям Христової Церкви, читає це звідомлення й очам своїм не вірить. Ідеться бо про поїздку „Особливого Посланця" св. Отця, отже, про пастирські відвідини церковного пастиря. А втім, читаючи це звідомлення, набирається враження, що це — опис подорожі в чужу країну якогось світського князя, що відбувалася углухому минулому. Чи не має слушности єзуїт Карло Рагнер, коли пише, що й сьогодні в Церкві не пережилась „февдалістична і патерналістична" духовість?

В поданому через СІКО звідомленні Христова Церква з'являється нам перед очима як багата інституція, справно ф у н к ціонуючий „establishment", і ніяк не можна віднайти отієї Церкви, що її так прегарно і глибоко змальовує Догматична Конституція про Церкву „Світло народів", де ця Церква — вбога Паломниця, Милосердна Мати, великий Божий Люд.

У цьому звідомленні якраз Божому Людові не присвячено належної згадки. Якщо він і вийшов на сцену на якомусь привітанні чи бенкеті, то тільки як звичайний статист, щоб творити барвисте тло для неосяжної „корони" достойників. Про те, чим цей Божий люд живе, які його прагнення, які його щоденні турботи, яка його віра і надія, — про все це не згадано ніже словечком. І якщо б Церква справді так виглядала, як її описано в звідомленні, то бідний той Христос, якого воплоченням мала б бути ця Церква. Правда, при одній нагоді напрошувалося згадати про прагнення, віру, болі, турботи і жалі цього Божого Люду, а саме при згадці й описі філядельфійських святкувань. Там був цей Божий Люд. Серед нього проходив кард. Фюрстенберґ. І серед цього Божого Люду діти і молодь, робітники й інтеліґенти, оці віруючі люди без крикливих титулів, висловлювали свої прагнення і свою віру синів і дочок Помісної Української Церкви, словами, гаслами, написаними на десятках, здалеку видних транспарентів. На тих транспарентах цей Божий Люд висловив свої прагнення, заявив своє виразне прив'язання до Апостольського Престолу, підкреслив свою рішучу волю жити в своїй східній Церкві власним життям; він застерігався проти спроб розчленовувати його прадідівську Церкву, заявив свою вірність традиціям своєї Церкви й Голові своєї Помісної Церкви, він навіть, боячися можливих маніпуляцій у таємній дипломатії, з якими пов'язував приїзд Папського Посланця, висловлював своє обурення до самої особи римського гостя. І навіть такі побоювання не повинні дивувати Папського Посланця, коли пригадати історичний досвід віруючої християнської людини Помісної Української Церкви. Цю віруючу людину разом з її Церквою „маніпульовано" незліченні рази аж до найновіших часів. Її маніпульовано і в латинство і в російське православ'я і в польськість, і знову в російськість, у мадярськість, знову в словацькість. Цю людину маніпульовано різними засобами — морального тиску, підступу, солодкими словами, канчуками, вогнем і мечем. Чому ж дивуватися, що ця людина протестує проти самих маніпуляцій, навіть проти найменшої тіні їх можливости? Як жива органічна частина Божого Люду, ця людина, має право вільно виявити свою думку і свої прагнення.

Очевидно, користуючись окресленнями єзуїта Рагнера, „февдалістична і патерналістична духовість" кард. Фюрстенберґа воліла не бачити цього Божого Люду, що справді вистоював, як написано в звідомленні СІКО, на дощі та холоді, і вважала за відповідне не почути голосу цього Божого Люду.

Людської духовости не змінити, і можна було Папському Посланцеві замкнути очі й закрити вуха, щоб не бачити й не чути. Одного годі зрозуміти: неправдивого і незгідного з дійсністю звідомлення про цей Божий Люд. У звідомленні зараховано його до ентузіястичних і терпеливих статистів, у Божому храмі й надворі під дощем.

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ І ПРОПОЗИЦІЇ

ПОБАЖАННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ

членів Управи і Ради Окружного Комітету Відділів та делеґатів Монтреальської Округи на 27 Конвенцію, запропоновані та обговорені на передконвенційних зборах 8 березня ц. р. і переслані під розгляд і остаточне прийняття 27 Конвенцією УНСоюзу:

1. Збільшити висоту дивіденд в обох департаментах взагалі, зрівняти дивіденду молодіжного департаменту із дивідендою департаменту дорослих і виплачувати її за повний календарний (останній) рік, що сприятиме поновленню членства при виплаті дозрілих поліс.

2. Піднести висоту хворобової допомоги членам до суми річної премії - вкладки і зрівняти в тому привілеї жінок, що також допоможе нам в організаційній праці.

3. Опрацювати декілька нових поліс до 65-го року життя в фамілійному, ґрадаційному і пенсійному аспектах. Термінових — для студіюючої молоді і початківців в професії і акцидентових, з додатком рекомпенсати за терпіння, лікування і нездібність до праці. Перевірити застосування поліси П-20 в практичному житті і часте змішування її з полісою Е-20 при організації члена, а також відсутність чіткости в реченці останньої вплати за полісу Е18, що завдає нам організаційної шкоди.

4. Піднести висоту винагороди за нового члена відділовим організаторам. Ввести статутово пост відділового і окружного організатора. Ввести в життя постанову 26 Конвенції про винагороду секретарям Відділів на 7% від зібраних і пересланих членських внесків з розчисленням від 1 січня 1970 р. Устійнити певні розміри грошових стягнень з секретарів, які не виконують своєчасно своїх обов'язків і не провадять відділового діло- і книговодства. Розмежувати організаційну працю обласного організатора по всіх аспектах діяльности поодиноких Відділів і округ — статутових звен-одиниць, як інструктора і дорадника для всіх виборних функціонерів поодиноко і колеґіяльно.

5. Завершити статутово триступневу організаційно-правну структуру системи УНСоюзу, надаючи прероґатив в обов'язках і правах організаційно - репрезентативного характеру з привілеєм заступництва на конвенціях одним чи більшому числу делеґатів за рахунок надвишки членів по Відділах округи. Приділити певні кошти на бюджетові програми округ в суто репрезентаційній (куртуазійній) участі в організаційному житті на місцях, що заступатиме рекляму і наблизить нас до всього зрізничкованого, але об'єднаного громадсько - суспільного життя у Відділах УККА та КУКанади.

6. Приділяти більше місця на сторінках двомовної „Свободи" і присвячувати більше уваги справам Відділів і Округ, бо прояви їх організованого життя і згадки про це спричиняються до організованого росту. Надати перевагу союзовим пресовим референтам у поміщуванні їхніх звідомлень та дописів перед не-членами, що дописують про несоюзові і, часто, приватні справи, цебто більш особистого, ніж загального, значення.

7. Провести переоцінку способу дотеперішньої політики інвестицій союзового майна в бондах та вартісних паперах у пропорції вимог асекураційних приписів і вияснити, чи осягаємо ми хоч приблизно прибуток у порівнянні з іншими забезпеченевими братськими установами і компаніями на терені діяння УНС. Перевірити дотеперішню політику спрямування нашого майна на послуги членству індивідуально і збірно, церковним громадам і організаціям у формі гіпотечних позичок на родинні і народні доми та церковні будівлі. Радимо мати на увазі стратегічно-організаційний плян росту УНСоюзу при приділюванні таких позичок.

8. Звернути особливу увагу в четвертому чвертьсторіччі на нащадків усіх трьох іміґраційних етапів, що становлять тепер третю, четверну та п'яту ґенерації, і піднайти організаторів з їхніх рядів.

9. Створити комісію для ґрунтовної перевірки теперішнього стану наших поселенців та їхніх нащадків в усіх аспектах особистого та організованого способу життя і на базі тих студій вирішити, чи не пора УНСоюзові перейти на суто економічну плятформу в площині забезпечення та інвестування майна і лише фінансувати працю всього іншого організованого життя.

10. З огляду на щораз більші труднощі в підборі охочих, здібних та відповідальних осіб на працю у відділовій системі УНСоюзу пропонуємо 27 Конвенції вибрати кількачленну комісію для студійного перегляду точок 7, 8, 9, справу прямого фінансового розчислення з членами в окружному чи крайовому маштабах і справу перетворення Головної Ради на виборну Раду Директорів з правом вибору і відкликування членів Головної Екзекутиви, а також виділити з-поміж себе контрольний орган або й залишити діючу форму вибору Головної Контрольної Комісії. Подумати про зміну форми відбування конвенції: малі - обласні і ґенеральна конвенція. Шукати нових, корисніших шляхів, щоб вдержатися на овиді і відповідати змістом та формою духові часу в організаційному потужному поході назустріч сторіччя!

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ф. Бульбенко

ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА ЧЕХІВСЬКА

(26. II. 1882 — 10. XI 1969)

(3)

У своєму листі з 18. VI. 1950 року до колишнього учня свого чоловіка вона писала:

„Христос Воскрес! Вітаю Вас, дорогий брате, з святом Воскресіння Христового, перемоги добра і любови, святом всепрощення... Хай воскресне Україна й заживе на волі замучений наш народ, відпочине від заподіяної йому кривди! Хай не згасне у нас тут, на чужині, віра в це воскресіння, що дає нам силу переживати всі скорботи життя нашого нам, відірваним від Рідної Землі, від близьких, дорогих нашому серцю людей, життя скитальчого серед чужих глухих лісів, серед сутолоки таборової і суєти мирської. Хай не згасне ця цілюща віра в Воскресіння й п е р е м о г у правди і у наших рідних, близьких і далеких братів і сестер, що ще з більшою скорботою несуть хрест тяжкий свого життя. Нехай ця віра дасть їм силу дочекатись Світлого Воскресіння! „Нехай радість наша буде повна"! Сьогодні Страсна П'ятниця. Я так люблю Служби Божі Страсного Тижня! Таку втіху дає наша Церква, де знаходжу я замирення для теперішнього й силу на майбутнє...

„Володимир Мусійович писав мені, що він у тюремному оточенні, серед гамору, часом стогону або крику, що сповнювали тісну камеру, знаходив можливість відділитися від усього, не помічати, що діється навкруги, знаходив утіху в молитві, знаходив у молитві силу для дальшого терпіння...

„Увесь Страсний Тиждень у нас була Служба Божа. Такі глибокі переживання! У четвер увечері — читання 12-ти Євангелей Христа за все людство, — страждання найкращих синів і дочок України, знущань над ними катів! П'ятниця — винос плащаниці, урочиста тиша, плащаниця в квітах, черґування вдень і вночі. Страждання за всіх людей — увесь світ. Страта наших героїв-мучеників. Субота — похорон.

„А де могили наших страдників ,рідних, близьких, відомих і тисяч невідомих? Хто їм співатиме „Не ридай, моя мати"!? Хто оповиє їхні тіла „плащаницею чистою"? Хто покладе китицю пахучих квітів - емблему чистоти їх намірів і життя, і пахощі подивугідні їхнього геройства і смерти? Тут, коло гроба Господнього, ми їх оплакували і схиляли свої коліна з глибоким жалем і пошаною безмірною.

„Але Воскрес Христос! Не вмре, не загине безслідно творча сила їхнього життя, страждання без сліду не залишиться! У боротьбі й стражданні кращих братів відродиться, оновиться наша Україна і заживе вільним, щасливим життям нових поколінь!

„Згадувала я, стоячи в церкві у Великодню Ніч, як пройшла та Великодня Ніч двадцять років тому! Ті переживання у мене й зараз тремтять, і Вам, дорогий брате й учню Володимира Мусійовича, хочу написати про це, бо з листів Ваших, таких щирих, бачу, з якою любов'ю, вдячністю й глибокою пошаною Ви згадуєте Володимира Мусійовича. Тому відчуваю, що написане мною про події 1930-го року Ви оприймете не байдуже, а як дорогий спогад про вчителя...

„20 років тому... 1930 рік. Процес СВУ, що продовжувався майже два місяці в харківському оперовому театрі. Виголошення остаточного вироку — якраз в Пасхальну Ніч... Від 11-ої до 12-ої години Святої Ночі вони читали цей вирок, насолоджуючись с а та нинською помстою...

„Ми з Володимиром Мусійовичем зустрілися занімілими поглядами. Після вироку прощатися нам не дали, — їх зараз вивели в безвість... А ми? А я?.. Пішла сама (хотіла бути одна) в нічну безодню (друга година ночі) по Харкову, не пам'ятаю, кудою йшла, але по дорозі десь зустрілась освітлена церква... Я зайшла... Всенічна Великодня... „Христос Воскрес!" співають... У мене в душі того співу не було... Вона була мертва, німа... Так у сльозах десь в куточку приткнулась і простояла до світанку...

„І це не без Божого направлення на шляху своєму, такому безпорадному, темному, я зустріла церкву. І, хоч своєю думкою не могла поєднатися з радісним „Христос Воскрес!", щось подіяло на мою скорботну душу, бо воскресла надія, що 10 років минуть же колись?! Одна слабенька, але вперта й світла надія, ота тоненька срібненька ясна ниточка привела мене до цілі життя, що я мушу з цим лихом боротися, щоб допомогти полегшити отих „10 років", що це — мій святий обов'язок тут, „на волі"... І це я сприйняла всією душею й серцем (ясно це викристалізувалося потім), діяла як могла, як серце диктувало, — діяла бадьоро, з енерґією і впертістю: листи, записочки, передачі великі й маленькі, книжки, нарешті — побачення, хоч короткі, хоч в присутності „свідка", але все це давало велику надію на скінчення мук ув'язнення... Я була зв'язковою з світом, з волею, з Христовою наукою... Я бачила (з листів його), що поміч моя підбадьорює його. О, цей струм, що я старалась йому дати, зберігав його душу від розпаду, зберігав від душевного заломання..."

До кінця 1930 року В. М. Чехівський перебував у Харкові в триповерховому тюремному будинку з ґратами та „козирками" на вікнах. Режим був там суворий. Рідкі були побачення з родиною. На початку 1931 року разом з усією групою СВУ його перевезено до політізолятора в Ярославлі. В'язниця тут була дуже вогкою і ця вогкість нищила здоров'я в'язнів. Щоденні прогулянки тривали лише 20 хвилин. Умови життя були жорстокі. Побачення з родиною дозволялося тільки раз на рік, і то з великими труднощами, за дозволом московського НКВД.

Олена Володимирівна оповідала: „В тих тяжких в'язничних умовах єдиною втіхою для Володимира Мусійовича було святе Євангеліє. Він так уважно й захоплено читав цю святу Книгу, що забував про оточення."

В Ярославському політізоляторі засуджені члени СВУ перебували два роки. В 1933 р. перевезено їх на Соловки. Але дозвіл на побачення з Володимиром М у с ійовичем московське НКВД видало Олені Володимирівні тільки в 1936 році.

„Тоді я бачилася з В. М., — казала Олена Володимирівна, — і він розповідав мені, що подорож із Ярославля до Соловок була довгою і тяжкою. В'язнів тримали на голодній пайці: годували оселедцями і не давали води. На Соловках теж тримали на голодній пайці. Розповідав він і про те, що коли одержав пакунки, які я два роки перед тим висилала, то ділився з голодними в'язнями... В ізоляторові Савватьєво на Соловках було краще, аніж у Ярославському політізоляторі. Там камери були сухіші, з вікон бачили в'язні небо, сонце, озеро, оленів і качок. Гуляли одну годину на добу. Це було так до єжовщини. Після того умови ув'язнення змінилися: заборонили приймати пакунки, приймали тільки гроші, поставили на вікнах „козирки". В. М. писав мені, „щоб побачити небо, треба лізти на нари".

(Далі буде)

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. МЕТА: 2.500 НОВИХ ЧЛЕНІВ; ДОСІ ЗДОБУТО — 2.159 ДО ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ БРАКУЄ — 341 ЧЛЕНІВ. КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ! ВАША КОНВЕНЦІЙНА ПОВИННІСТЬ — ЩОНАЙМЕНШЕ 10 НОВИХ ЧЛЕНІВ!

ІНДІЙСЬКИЙ УРЯД ОБНИЗИВ ціни на ліки. Коли індійські фармацевтичні фабрики і ляборатрії почали бунтуватися, прем'єр Індіра Ганді загрозила їм націоналізацією, себто удержавленням всього фармацевтичного промислу.

„СВОБОДА І МАНІПУЛЯЦІЯ В ЦЕРКВІ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Турботи і прагнення цього Божого Люду були окремо з'ясовані кард. Фюрстенберґові прийнятою ним делеґацією мирян. З цього приводу в пресі оголошено інтерв'ю Папського Посланця, взаємно узгіднене.І з з'ясувань мирянськкої делеґації і з інтерв'ю можна довідатися про зміст розмови. Натомість цій події присвятили в С.І.К.О тільки два речення, згадавши при тому про привітання і про те, що були запитання й були відповіді. Які питання і які відповіді — це для СІКО не важно. Може не опортунно про це звідомляти. А може Божий люд знаходить належне місце тільки в паперовій Соборовій Конституції, а не в щоденному житті Христової Церкви?

Стоїть сьогодні на весь зріст проблема: свобода і правда в Церкві, а чи — і це було б нещастям — маніпуляція свободою і правдою?

В цілому звідомленні СІКО важко знайти відповідь на питання, яка властиво була мета подорожі Префекта С. Конґреґації, бо десятиріччя Філядельфійської Митрополії була радше нагодою подорожі, як основним завдання Папського Посланця. Можливо, що є якісь рації „вищого порядку", щоб про саму мету не згадувати. Та, мабуть, через неувагу хронікаря поїздки в звідомленні є дві згадки, які потребують уточнення. Перша згадка закралася з нагоди відвідин Мунгальської новоствореної Митрополії. У своєму слові Префект Конґреґації сказав: „Із встановленням митрополії руська американська Церква осягнула зрілість і стабільність, які її забезпечують від евентуальних сторонніх втручань . . ." Нам хотілося б інтерпретувати, що йдеться про втручання іншообрядових церковних установ, отже, втручання з намірами облатинщувати чи інтеґрувати в латинську Церкву, втручання в обрядову й традиційну духовість цієї частини Східньої Церкви, втручання в правноканонічну структуру, втручання з наміром відірвати її — тобто Мунгальську Митрополію — від свого матірного пня. Якщо так, то таке ствердження Префекта Конґреґації можна тільки привітати, бо ми віримо, що ця Метрополія, усвідомивши своє історичне послання та свою церковну „руськість", — бо вона ж таки руська Церква, — знайде шлях для своєї зрілости і стабільности.

При іншій нагоді, а саме, відповідаючи на привітальну чолобитню Чикаґського Єпарха, Префект Конґреґації закликав присутніх в залі готелю священиків пристосовуватися до вимог країни, в якій вони працюють. Якби ці слова сказав професор пасторальної теології в якомусь університеті, то до них не треба б нічого додавати. Вони, одначе, сказані в Чикаґо до священиків, які вже роками застосовують методи „пристосовування", наслідком чого було те, що Префект Конґреґації оглядав св. Миколаївську церкву тільки як турист, як у ній не було молитовного люду, а відвідини Єпархії св. Миколая обмежились між іншим... поїздкою для оглядин багатомільйонового міста... Значення цієї пітійської заохоти легко розглядати: йти шляхом пристосуванства до більшости. Про таке пристосуванство нещодавно сказав Мелхітський Патріярх Максим наступне: „Церква не є католицькою, коли люди східньо - християнського обряду не є в ній, неначе вдома . . . Кожне пристосування мусить проходити на фундаменті східньо-церковних звичаїв, традицій і духовости..."

І ще одне варте згадки на маргінесі наскрізь „непристосованого" до сучасних днів і вимог життя Церкви звідомлення, хоч інших заохочується до пристосування: Ап. Павло, об'їжджаючи тодішній світ, пише „бо і люди знамення просять, і елліни премудрости шукають. Ми ж проповідуємо Христа розп'ятого . . ." (1 Кор. 1,22 - 23).

У звідомленні хотілося б знайти місце, де була б згадка про проповідь Христа розп'ятого, бож йдеться про поїздку Посланця Намісника св. Петра, перш усього Пастиря Церкви. Натомість описується в звідомленні всякі „знамення" і всяку „премудрість", але не ту „премудрість між совершенними", а „премудрість віку цього" і „премудрість князів віку цього, що загибають . . ." (пор. 1. Кор. 2, 6.).

(одіг)

Д-р А. Фіґоль інформує про цілі Пласту

(Закінчення зі стор 1-ої)

журнал пластової думки „Пластовий Шлях", кільканадцять чисел якого появилося протягом останніх років, д-р Фіґоль ствердив, що поставлених собі цілей і завдань Пласт сам не зможе здійснити без активної підтримки й участи широких кіл громадянства у вільному світі. Під час цих же відвідин мґр. О. Луцький поінформував, що д-р А. Фіґоль після своєї поїздки у східніх провінціях Канади відвідав із своїми доповідями на тему „Як українці в діяспорі можуть зберегти свою національну ідентичність?" Гартфорд, Вашинґтон і в четвер 30 квітня ц.р. Філядельфію, а найближчим часом відвідає ще Дітройт, Чикаго, Клівленд, Торонто, Боффало і згодом Вінніпеґ та Едмонтон у Канаді. Усюди під час цих виступів відбувалося широке обговорення з'ясовуваних д-ром А. Фіґолем завдань Пласту і праці та програми Пластового Конґресу Другого.

Д-р Атанас Фіґоль, інженер комерції і д-р прав, є доцентом УТҐІ у Мюнхені, членом НТШ і співробітником Енциклопедії Українознавства, керівником Видавництва „Молоде Життя", яке видає цю Енциклопедію і в 1967-1969 роках був головою Виконного Органу УНРади. Як пластун, на еміґрації в Німеччині з 1945 року, д-р А. Фіґоль був одним із провідних діячів Пласту, першим головою СУПЕ — Союзу Українських Пластунів Емігрантів й організатором Першого Пластового Конґресу, що відбувся 1948 року в Ашаффенбурзі, який накреслив напрям організованої дії українських пластунів на нових місцях поселення.

ЧИСЛО ПРОДАНИХ АВТ В КВІТНІ Ц. Р. становило 690,954, на 8 відсотків менше в порівнянні з квітнем 1969 року, коли продали були 753,835 авт. Це вперше від квітня 1962-го року, що число проданих в тому місяці авт менше від 700,000. Та Департамент Праці підкреслює те, що в останній декаді квітня чотири найбільші автомобільні компанії продали 290,326 авт, тільки на 3 відсотки менше, як у квітні 1969 р. — 298,184. Чотири автомобільні компанії — це Дженерал Моторс, Форд, Крайслер і Амерікен Мотор Компані.

✝

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 12-го квітня 1970 року, на 83-му році життя, упокоївся в Бозі, на Рідних Землях у м. Калуші,

бл. п.
МИКОЛА КРУПЯК

б. учитель народних шкіл.

У глибокому смутку:

СТЕФАНІЯ — дружина
Брати і Сестри, на Рідних Землях
ЯРОСЛАВ з дружиною ГАЛИНОЮ
і РОМАН — сини
Внуки і Правнуки

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ І ПРОПОЗИЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

11. (7а) Щоб унаглядпити важливість використання суспільного фонду на суспільну користь і скріпити організаційну працю в нашій Окрузі просимо признати гіпотеку на побудову Дому Молоді в Монтреалі.

12. Щоб виключити мильне і шкідливе для нас інформування деякими громадськими представниками братських союзів, пропонуємо не повторювати на Конвенції наших побажань про будь-яку злуку.

Монтреаль, 8-го березня 1970

Учасники зібрання і співавтори поодиноких пропозицій та побажань:

Андрухів Микола, Винницький Осип, Дячишин Осип, Дзява Юрій, Дубас Павло, Колянківський Ярослав, Захаркевич Василь, Лебідь Михайло, Мельник Бронислава, Мороз Текля, Баніт Віра, Куць Василь, Медвідь Володимир, Перейма Микола і інші

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА НАРАДА В ДІТРОЙТІ

Дітройт,Міш. (В. П.). — У четвер, 30-го квітня ц. р. в залі Українського Народного Дому при вул. Мартін, відбулася друга черги нарада делегатів на 27-му конвенцію УНС. У нараді взяло участь більшість делегатів з округи і члени управи Окружного Комітету УНС. Нарадами проводив гол. контролер УНС і голова округи Іван Ващук. Організаційні справи реферував гол. контр. Володимир Гірняк. Збори були цікаві звідомленням окремих делегатів та оживленою дискусією. У квітні делегати приєднали більше нових членів до УНС, ніж за три попередні місяці. У висліді дискусії вирішено подати на 27-му Конвенцію УНСоюзу такі пропозиції:

1. Найважливішою під теперішній час справою є створення відповідної бази для розвитку Українського Народного Союзу. Такою базою мала б бути наша молодь, яку треба задержати при українському середовищі. Одним із найбільш успішних засобів удержувати молодь при українській громаді є створення Культурних Центрів. Їх УНСоюз повинен — і то в найкоротшому часі — збудувати по всіх більших громадах ЗСА і Канади. Це дуже коштовний засіб, але рятунок існування УНСоюзу ціни не знає. На цю ціль УНСоюз повинен зуживати нагромаджені резерви.

2. Відділи УНС на місцях затрачують своє колишнє значення. Від довшого часу відчувається потреба централізації союзового життя в більших громадах, чи там де діють більше число Відділів. Справу централізації мусять перейняти окружні комітети УНС. При своїй діяльності вони будуть також виконувати працю нинішніх Відділів. Не відкладаючи, окружні комітети треба злегалізувати, це значить — статутово оформити. Поки ще діють окремі Відділи окружні комітети можуть бути посередньою інстанцією, а після злиття — прямою. Статутом належить забезпечити Управі окружних комітетів також і права, бо досі є лише обов'язки.

3. Статут УНСоюзу треба змінити так, щоб дати можливості пропорційної до членства репрезентації у Головній Раді УНС. Округа Дітройт з 4.000 членів не має репрезентації в Головній Раді. При існуючій системі немає більших виглядів, щоб стан покращав. Вимога повинна бути прийнята, щоб всі округи чи більші громади мали можливости забезпечені статутом свої репрезентації у Головній Раді УНС.

4. Морґеджеву систему треба поправити. Приділювання морґеджів мусить відбуватися на засаді пропорції членства з даної округи. Морґеджі, хоч би вони були невеликі, мусять бути вирішувані Головною Екзекутивою УНС на засаді вкладу праці, членства та вкладок з округи. У випадку невикористання певної форми приділу морґеджу одною округою, її можна приділити іншій.

5. Стипендійний фонд належить краще оформити. Стипендії повинні бути значно вищі від теперішніх. З них повинні передусім користати студенти журналістики. Вони мусять бути уділювані на засаді певного роду позички за дуже низьким опроцентуванням, але з правно оформленою вимогою звороту повної суми в тому часі, коли студент здобуде професію і буде спроможний її повернути. Із звороту стипендії одним студентом зможе скористати інший.

Пропозиції прочитав Василь Папіж, прес. референт, інформуючи, що вони виготовлені на підставі думок з перших зборів, які відбулися 4-го квітня ц. р., і оформлені спільно з головою округи п. Іваном Ващуком.

До вищеприйнятих пропозицій Вол. Борискевич додав:

1. „Юкрейнісн Віклі" видавати в більшому об'ємі.
2. Морґеджі приділювати установам, які зорганізують Відділ із щонайменше 100 нових членів. Індивідуальним членам приділювати морґеджі тоді, коли їх поліси не нижчі за 10.000 дол.
3. Кожна Союзова Округа повинна мати 4 - 5 радних УНС, з тим, що коли радний не виявить активности, його могла б звільнити від обов'язків Головна Екзекутива УНС.
4. У статут УНСоюзу внести клявзулю, на підставі якої вибір делеґатів на конвенції відбувався б за видатністю праці кожного кандидата для УНС. Коли кандидат не приєднає в міжконвенційному часі принаймні 20 нових членів, то він не може бути вибраний делеґатом.

ПРОПОЗИЦІЇ НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

Представники Відділів УНСоюзу міст Джерзі Сити і Бейону, Н. Дж., на річних зборах Надгудсонського Окружного Комітету Відділів УНСоюзу апробували одноголосно для 27-ої Конвенції таку рекомендацію зміни статуту УНСоюзу:

Ідучи за кличем „В пошані до піонерів — лицем до молоді", рекомендуємо перевести ось такі зміни статуту УНСоюзу відносно кваліфікацій конвенційних делеґатів та їх заступників і головних урядовців УНСоюзу:

— Обнизити мінімальний вік члена, який може бути вибраний делеґатом або заступником, із 21 на 18 років.

— Обнизити мінімальний вік члена, який може бути вибраний до Екзекутивного Комітету, Контрольної Комісії та на головного радного, із 25 на 21 років життя.

Обмежити вік кваліфікацій для членів Екзекутиви, Контрольної комісії та для головних радних від 21-го до 65-го року життя. Це значить, що кандидувати на ці пости могли б повноправні члени з усіми вимаганими даними, які в часі Конвенції мали б не менше, як 21 рік і не більше як 65 років життя.

Просимо статутову комісію передати цю нашу пропозицію 27-ій Конвенції під розгляд і затвердження.

За Окружну Управу

Мирон Сірий, голова — Дмитро Дидик, секретар

Ювілей української школи в Джерзі Сиві

Члени Комітету для відзначення 20-річчя Української Католицької Школи в Джерзі Сиві. Сидять (зліва): пані Марія Кураш, пані Дарія Кравченюк і пані Неоніла Сохан. Стоять (зліва): пані Галина Білик, п. Іван Лучечко та пані Ярослава Лучечко.

Цього року минає 20 років від відкриття Української Католицької Школи св. апп. Петра і Павла в Джерзі Сиві. Школу цю зорганізовано старанням тодішнього пароха Джерзі Сиві о. совітника Володимира Лотовича, який закупив шкільний будинок та передав ведення навчання Сестрам Василіянкам. З нагоди ювілею відбудеться цієї суботи, 9-го травня в Українському Народному Домі „Український Вечір", в програму якого входитимуть: вечеря з українських страв, концертова частина та забава при звуках оркестри ОГО. В концертовій частині виступить відомий танцювальний ансамбль Осередку СУМА в Ню Йорку „Верховинці" під керівництвом Олега Ґензи та Роман Левицький і Христя Карпевич при акомпаньяменті бандури. Програмою проводитиме Іван Лучечко. „Український Вечір" підготовляє окремий Комітет під проводом Дарії Кравченюк і Мері Фін.

ЕКЗЕКУТИВА УККА ВІДБУЛА ЧЕРГОВІ НАРАДИ

(Закінчення зі стор 1-ої)

су, дотеперішню мінімальну висоту Національного Датку в сумі 10.00 дол. підвищено до 15.00 дол. Звітодавець висловив прохання до всіх платників Національного Датку, щоб вони ще в часі весняної пори вислали свій Національний Даток, не чекаючи на прихід збирачів. Цим вони в значній мірі причиняться до полегшення праці збирачів Національного Датку, та забезпечення фінансових засобів для дальшої діяльности УККА.

Президент УККА проф. д-р Лев Добрянський подав детальний звіт про свою працю в Вашингтоні. В дні 27 квітня ц. р. він зізнавав перед Сенатською Комісією закордонних справ в справі ратифікації Конвенції про народовбивство. В своїх зізнаннях він віддав спеціяльне признання померлому Рафаелові Лемкінові, який віддав дуже багато своєї праці над уложенням закону проти народовбивства. Звітодавець дальше працює в кулюарах Конґресу над ухваленням резолюції про українську державну незалежність. На закінчення свого звіту проф. Л. Добрянський запропонував вислати телеграму до президента Р. Ніксона, з висловом піддержки в теперішній акції Президента в Камбоджі. Конґресовий Комітет Америки уважає ту акцію під сьогоднішню пору за дуже правильну — Екзекутива схвалила вислати телеграму.

В дальшому постановлено скликати на суботу — 9-го травня — представників всіх центральних організацій, що працюють в системі УККА. На тих зборах Президія Секретаріяту СКВУ поінформує про пляни своєї праці на майбутнє, як і про потребу фінансових засобів на ту працю.

В найближчих тижнях відбудуться Конвенції Братських Союзів. Порішено вислати на Конвенцію Української Народної Помочі до Піттсбурґу, як делеґата директора Канцелярії мґра І. Базарка, а на Конвенцію Українського Народного Союзу в Клівленді о. шамбеляна Мирослава Харину.

Розглянено на засіданні листа від Організації Оборони Лемківщини в справі переслідування в Польщі виселених із своєї прадідівської землі Лемків. Тій справі рішено присвятити спеціяльну увагу. В справі стипендії імени ген.-хор. Тараса Чупринки ,яку було встановлено на Раді Директорів 14-го березня цього року, вибрано спеціяльну комісію в особах: д-ра Петра Стерча, інж. Миколи Семанишина і п. Андрія Чорнодольського. Ця Комісія має зайнятись розглядом подань в справі приділення стипендії. Справу відзначування в цьому році Тижня Поневолених Націй перенесено на розгляд засідання Екзекутиви УККА, що відбудеться 5-го червня ц. р.

У НЮ ЙОРКУ ВІДКРИЄТЬСЯ ВИСТАВКА ЕМАЛІЙ ШОНКА-РУСИЧА

Ню Йорк. — Цієї суботи, 9-го травня, відкриється о 1-ій г. по полудні в галерії при 318 Схід 9-та вулиця, поблизу Українського Народного Дому, індивідуальна мистецька виставка відомого емаліста Константина Шонка-Русича. Крім мистецької емалії й металево-емалійної скульптури та деяких виробів з українського ужиткового мистецтва, буде вперше виставлено його мініятюрні емалії — репродукції з часів княжої доби X-XI століть, з Руси-України. Виставка буде відкрита щодня, крім неділі, від 1 г. дня до 7 г. вечора. Мистець К. Шонк-Русич здобув на американських виставках декілька перших нагород, зокрема в ділянці емалії та у відділі прикладного мистецтва.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 9-го ТРАВНЯ 1970 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Т-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Схід 7-ма вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглості. — О. Стешин, секретар.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 1-ій в пол. в залі Укр. Централі, 240 Гопе Аве., Пассейк, Н. Дж. — Управа.

НЕДІЛЯ, 10-го ТРАВНЯ 1970 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. Проситься прибути та вирівняти залеглості. — С. Леськів, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ТРАВНЯ 1970 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори -Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Централі, 240 Гопе Аве. Проситься на зборах вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ЧИ ЗАХІД ПРОГРАЄ „КИТАЙСЬКУ КАРТУ"?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

продуктами, то це штовхає Пейпінг якщо не на замирення з СССР, то в кожному разі на відпруження своїх з ним відносин. Перші познаки цього вже помітні: послаблення гостроти у совєтсько - китайській полеміці з обох сторін і, після довголітньої перерви, виміна амбасадорами.

Можна припускати, що відпруження совєтсько-китайських відносин сталося і далі буде поглиблюватися з ініціятиви Китаю — і то, власне, з уваги на наполегливі заходи деяких західніх держав дійти до порозуміння з СССР. Щождо Москви, то їй теж нема чого за всяку ціну йти на війну з Китаєм, а тому вона позитивно реаґує на китайську ініціятиву. Бож війна була б дуже небезпечною для обох сторін, і це чудово розуміють в Москві і в Пейпінгу.

Якщо Москві вдасться досягнути догоди щодо европейської безпеки ціною послаблення системи воєнної оборони західнього світу (зменшення американської „присутности" в Европі й послаблення співпраці поміж партнерами в НАТО) і якщо китайсько-совєтська війна або навіть лише стан постійного напруження на китайсько-совєтських кордонах залишиться тільки у мріях деяких політичних фантастів на Заході, — тоді цей самий Захід дуже скоро відчує всю перфідність совєтських заяв про мир і коекзистенцію.

Недавно на Заході великого розголосу здобула книжка молодого совєтського вченого Амальріка „Чи переживе СССР 1984 рік?". Автор пророкує упадок російсько-совєтської імперії. Та можна було б запитатися, чи в Амальріка бажання не стало „батьком думки"? Бож він вважає неуникненою совєтсько-китайську війну. Коли ж ця війна вибухне, то в наслідок її об'єднається Німеччина, далі почнуть одна за одною визволятися сателітні держави (Чехо - Словаччина, Польща і т. д.), потім відокремляться від імперії прибалтійські країни, Україна і Кавказ, і аж тоді вибухне революція проти режиму в самій корінній Росії.

Та Амальрік не бере до уваги, що „дощ іде" не тільки по стороні Москви, але й по стороні її нинішніх чи завтрішніх противників. Виглядає, що Москва робить тепер усе можливе, щоб того, що передбачає Амальрік, не сталося. Вона хоче поставити країни Західньої Европи в таке становище, щоб на випадок якихось комплікацій на Далекому Сході ані Німеччина не змогла об'єднатися (фактичне, якщо не формальне визнання комуністичної німецької держави збоку Заходу), ані сателітні держави не змогли визволитися (перебування совєтських військ у всіх цих державах за винятком Румунії). І далі Москва зробить усе від неї залежне, щоб до війни з Китаєм таки не прийшло. Та не дивним є те, що таких заходів уживає Москва. Дивним є те, що, як видається, їй у цьому допомагає західній світ...

Чи існують познаки того, що на Заході розуміють гру совєтських політиків? Голова західньонімецького уряду Віллі Брандт (що, як відомо, розпочав далекойдучі переговори з Москвою, Варшавою і Східньою Німеччиною) під час і після своєї недавньої візити в ЗСА урочисто заявляє, що як би то не було успіх в переговорах з СССР можливий тільки при умові затримання єдности і союзу поміж державами Заходу. Але він далі хоче вести переговори з представниками СССР і їхніми слухняними сателітами, маючи на це благословення президента Ніксона. Чи не заманеврує його дуже хитра й підступна московська дипломатія в ході переговорів? І чи не може „заманеврувати" та ж сама московська дипломатія і своїх американських співрозмовців?

Можна ствердити, що поміж Заходом і Сходом іде тепер „Гра" на велику скалю. Сьогодні годі ще передбачати результати цієї гри. Але до цього часу, не зважаючи на те, що СССР не раз уже знаходився в дуже невигідному становищі, Захід таких ситуацій не використовував, а тому програвав. Вигравав і виграє ще тепер Совєтський Союз...

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

ТАРЗАН, Ч. 6332 Не Наомі, а дуни тривожать Тарзана

Поки наспіють лікар, харчі й доставм ліків для дунів, то ви, сестро Наомі, будете таборовим куховаром для трьох голодних мужчин!

Наомі повинується, пане!

Ти переміг, Тарзане! Вона смирна, як котеня!

Забудь про це, сотнику Дикий Коте! Нашим ділом є молитися, щоб дістати найкращого лікаря, що його може вислати нам Момбузі. Ці вмираючі дуни потребують всього знання, що ми його маємо!